

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un sir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuder în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Trei ani istorici.

— Un răspuns istoric la un articol politic. —

II.

După războiul crimeic Austria se afla într-o situație diplomatică foarte grea; ear' Cavour, care reușise să intre în congresul dela Paris, puse aici chestiunea Italiei și, mulțumit de succesele sale protejate de Anglia și Franța, putea acum să zică: *nous sommes à cheval*, adică *ne-am urcat în șea!* Bismark știa din gura lui Napoleon III, din Aprilie 1857, că în Italia va fi războiul și își întocmi svaturile sale influente în sens anti-austriac, pentru-că știa că după Cavour va intra și țeara lui într-o acțiune similară. Napoleon III, Cavour și Bismark au scos Austria din Italia și din Germania. Radezky murise în 1858 și, declarându-se în 1859 războiul, în Italia stetea în fața generalilor Canrobert, Mac-Mahon, Niel — un Gyulai! Crâncena luptă dela Solferino conduse la preliminariile de pace dela Villafranca și la pacea dela Zürich (10 Noemvrie 1859); Lombardia era perdută către Sardinia...

Sistemul, care condusesese la astfel de pierderi și care sdruincinase enorm finanțele statului, trebuia să fie abolit. Maiestratea Sa „înmulț” prin membrii extraordinari Reichsrath-ul, care-și ținu apoi în 31 Maiu 1860 antaia ședință.

Aceasta-i a doua „anchetă”, despre care vorbește articolul „Dreptății” dela 5/17 Ianuarie, glăsuind precum urmează:

„O altă anchetă cu bărbați de încredere, dar' în altă formă, în alte împrejurări, a fost cea dela anul 1860. După căderea dela Solferino (1859), în confuziunea ce cuprinsese spiritele de sus până jos, Monarhul Francisc Iosif dimisionându-și ministerul cărui îi deduse cea mai deplină încredere și putere, prin care (Numai prin el!!! G. B. D.) apoi a fost dus la catastrofă, acum a aflat de bine a chema pe cei mai distinși bărbați ai popoarelor sale, pentru a-i consulta asupra situațiunii. Consiliul său de stat de atunci constă din 15 membri, sub presidența arhiducelui Rainer, dar' era aproape numai o unealtă a ministerului absolutistic omnipotent. Deci Monarhul l-a întărit cu bărbați de încredere 45, chemați de prin toate părțile monarhiei. Dintre Români au fost cheuși: Episcopul Șaguna, din Transilvania; Andreiu Mocsonyi, din Bănat și părțile ungurene; ear' Nicolau bar. Petrino, din Bucovina.

„Acești prea demni bărbați ai noștri s'au purtat bine de minune, măcar că nu întru toate urmau aceeași direcțiune, dar' pleddau toți cu asemenea zel și energie pentru interesele Românilor. Mocsonyi special, în ședință publică (Bine înțeles! Ca și ceilalți! G. B. D.) s'a încercat a desvolta un sistem politic pentru monarhia habsburgică, prin care pe temeiuri democratice, în mod practic se poate executa programul bărbaților de încredere români dela 25 Februarie 1849, cu țeri de coroană (Kronländer) naționale, concentrate și reprezentate ca atari în Viena, pentru care cutezată idee dînsul din tabera reprezentanților maghiari (unul ca unul aristocrați rafinați) la moment a fost timbrat de „garibaldian”, ceea-ce pe atunci denota: perfid și trădător.”

„După discuțiuni lungi și de multe-ori infocate, în 20 de ședințe plene și multe comisiuni, rezultatul a fost că toate bazele și propunerile democratice naționale au fost respinse cu mare majoritate precum după calitatea elementelor decizătoare nica să se putea altfel. Adoptată respective recomandată Monarhului a fost „baza dreptului istoric”, adică organizarea monarhiei astfel, ca ea să rămână domeniul celorce prin scoli barbari ai întunerecului s'au știut avânta prin forță fizică, prin minciună și înșelăciune în fruntea țerilor și popoarelor; ear' monarhul primind această basă, prin

*) Aici „Dreptatea” publică și notița următoare: Fie iertatul Berihii greșete în istoria sa când acest episod îl pune în legătură cu persoana lui Șaguna. Acesta era în toată privința mai rezervat și precaut față cu domniul ei mai mari, special față cu Maghiari.

diploma din Octomvrie 1860 a încercat a o îndulci într-o câtva pentru biețele popoare și naționalități subjugate.”

„De această diplomă și din activitatea prudentă a celor trei bărbați români de încredere, activitate desvoltată mai ales afară din ședințe prin audiențe particulare, au răsărit 1) dieta din Transilvania dela 1863—5, cu autonomia destul de precară a acestei țeri, și cu recunoașterea națiunii române în ea ca factor îndreptățit al ei; 2) metropolia ortodoxă cu autonomia ei bisericască, școlară și fundațională.”

Textul acesta este mai obiectiv, deși denotă și el lipsa de precisiune și — este, prin recunoașterea urmărilor fericite, o dovadă în contra tezei generale, a cărei motivare se încearcă în articolul ce-l discutăm.

Dar' fiind vorba de atitudinea lui Șaguna, care, se pare, trebuie să fie acusat, devine și el neclar sau tendențios, nu pot ști sigur cum. De ar fi fost ori de ar fi voit să fie clar, autorul nu ar fi putut să arunce o umbră asupra unui nume, care, ori-ce s'ar zice, este o glorie română. Și ar fi putut să fie clar, pentru-că și lui, ca și ori-cui, protocoalele stenografice ale Reichsrath-ului înmulț dela 1860 ne stau cu multă ușurință la dispoziție.

Voiu spune deci și eu cum s'au petrecut discuțiunile, care (în ședința VII, dela 24 Septemvrie 1860) i-au atras lui Andreiu Mocsonyi porecla de „garibaldian” și anume din partea lui Mailăth care a zis, că dl Mocsonyi se află, poate inconștient, pe terenul „Garibaldi”, fiind pentru principial de naționalitate și în contra dreptului istoric și s'a asociat la părerea influentului cardinal Rauscher, care zisese că Austria „este în străinătate singura pavază a dreptului istoric și acest drept trebuie să fie validat și în monarhie” și a mai spus că principial național cu toate consecvențele sale numai socialismul îl poate intrupa!

Dar' — și Strossmayer, naționalul episcop croat, a zis (în ședința XVIII, dela 25 Septemvrie 1860) o vorbă aspră. El a numit teoria lui Mocsonyi o „direcție și doctrină absurdă”, îndulcind acest cuvânt prin exprimarea convingerii că Mocsonyi a reprezentat „o cauză în sine bună și dreaptă prin expresii poate incorecte”.

Teoria lui Mocsonyi este tocmai cea dela 1849. Un succes la 1860 era exclus deja prin caracterul oamenilor, care alcătuiau Reichsrath-ul înmulțit. Totuși nu pot suprima impresiunea că, judecând după discursul-program al lui Mocsonyi (ținut în ședința XVII, dela 24 Septemvrie 1860) lămurirea ei nu făcuse în decurs de peste zece ani nici un progres serios. Cusurul petițiilor dela 1849 este lipsa de propuneri destul de clare, de desvoltate, de concrete, de minuțioase, basate pe studii serioase; același cusur — ar fi trebuit să lipsească la 1860, dacă era ca el să obțină cel puțin o mare atențiune.

Mocsonyi accentuă în discursul seu mai întâiu „unitatea imperiului” și „principiul monarhic”; ear' în loc de dreptul istoric ceru să se considere „interesul actual”, care este al naționalității; își exprimă apoi „părerea, că pentru recăștigarea încrederii generale și pentru promovarea egală a binelui tuturor popoarelor din Austria este necesară o schimbare a sistemului de până acum și o înlocuire a lui cu instituțiuni democratice autonome (volksthümliche Selbstverwaltungs-Institutionen). El vorbi, ca explicare a sensului principiului seu, de naționalitatea comunei, cercului, țerilor, între care el da ca pildă Woivodina și Banatul, pe care le reprezenta. Totuși el zise în urmă: „De altfel eu sunt departe de a ave presumpțiunea, să indic eu forma, felul, modul, în care s'ar pute mijloc autonomia pen-

tru-ca ea se corăspundă unității statului.”

Cu această proprie mărturisire Mocsonyi abzieca la impunerea unui plan și lăsa și el guvernului — se vadă el ce-o fi de făcut.

I-s'au făcut apoi critici, i-s'a zis „garibaldian” și „socialist”, dar' el nu a mai încercat o desfășurare și mai clară a vederilor susținute și de el.

La 1860, după o epocă de absolutismul cel mai intolerant și în fața unei majorități conduse de mari boeri maghiari și boemi, earăș era o fatalitate istorică ca Mocsonyi să se expună unui eșec complet.

Șaguna a vorbit o zi înainte de închiderea Reichsrath-ului, două zile după Mocsonyi (în ședința XIX, dela 26 Septemvrie 1860). El, care la 1849 se convisese, că modificarea radicală cerută de principul național dus la ultima limită, permisă care-i, în cazul nostru, lealitatea către Tron și către integritatea imperiului, nu o poate obține, de astă-dată nu s'a mai expus și el obiecției de „garibaldian” și „socialist”; el nu „a voit să discute relativ la viitorul monarhiei nici o chestie principială”, el s'a pus pe temeiul voinții cunoscută a monarhului din rescriptul dela 19 Aprilie 1860, prin care — reluându-se principul care triumfase și la 4 Martie 1849, al autonomiei țerilor cu limite istorice — se puneau în perspectivă dietele țerilor și a făcut propuneri, fără de care, zise el, „nu se poate obține” bunăstare internă și puterea externă a monarhiei. Principial Șaguna nu s'a legat cu nimic; practic el a cerut lucruri, pe care autorul articolului din „Dreptatea” nu le știe ori le-a uitat când îi aruncă obiecția de slugărie, dar' pentru care alții, spre pildă biograful lui Șaguna, N. Popea (Biografia, pag. 268 s. m. d.) îl laudă. Acestea sânt:

1. Unitatea monarhiei cu atribuțiile, pe care M. Sa le va hotărî.
2. Publicarea de corăspunțtoare constituții asupra autonomiei singuraticelor țeri.
3. Egala îndreptățire a tuturor națiunilor și validitatea limbilor lor la toate autoritățile.
4. Egala îndreptățire a religiunilor creștine întreolaltă și față cu statul.
5. Reînnoarea fundurilor bisericăști școlare și altor pioase fundațiuni către reprezentanța respectivelor biserici.
6. Asigurarea institutelor confesionale de învețământ cu privire la caracterul lor confesional și la limbă.
7. Spriginirea loială și din visteria statului a scolarilor bisericăști și școlare ale religiunilor creștine.
8. Promovarea științelor, industriei, și a tuturor ramilor de meserie și câștig și libertatea presei în limitele legilor.
9. Hotărârea dării de pământ după raporturile reale locale.
10. Aplicarea de bărbați capabili din sinul tuturor religiunilor și națiunilor creștine nu numai în țerile de coroană, cărora ei aparțin ci și la autoritatea centrală.

Epoca dela 1860 incoace ne-a adus reînvierea metropoliei autonome, dieta Ardealului cu legile ei etc. — tot creațiuni în care Șaguna a avut nu rol succes și totdeodată atât de bine cunoscut, încât mă pot abține dela zugrăvirea lui. Aceste consecvențe și ale „anchetei” din 1860 sânt de altfel recunoscute și de autorul „Dreptății”.

Este drept, că „ancheta” dela 1860 a avut consecvențe favorabile și pentru crearea dualismului. Despre aceasta voi vorbi însă în al treilea articol. Aici voesc să mai discut o singură chestiune, relativă tot la Șaguna și domni maghiari, către care se pretinde — în nota „Dreptății” — că el era așa cu sfielă, slugărie.

Unul dintre acești domni era și Mailăth. În ședința V. dela 21 Iunie 1860 Mailăth susțină — în contra lui Strossmayer — că „după convingerea sa în Ungaria istoricește, politicește și legal numai limba maghiară este îndreptățită”. Șaguna purtându-se pe punctul de vedere al lui Mocsonyi în 1849,

vorbî atunci despre egala îndreptățire și zise lămurit și hotărît, că „trebuie să declare de o aberație afirmarea, că sub sceptrul Austriei s'ar mai afla vre-o națiune, care de dragul altei națiuni ar fi gata să-și jertfească naționalitatea, limba și în general existența politică”.

Cuvântul de „renegat”, cuprins în discursul seu, și pe care i-l arunca de sigur lui Mailăth, este o dovadă de ce sfiioase saluturi era și Șaguna capabil!

În resumat: Andreiu Mocsonyi nu renunțase încă la țeri autonome cu limite etnografice, Șaguna admisesse politica guvernului și era pentru țeri autonome cu limite istorice și cu egala îndreptățire a națiunilor din ele.

Deosebirea este, ce e drept, colosală, dar' care istoric obiectiv ar putea să-i facă lui Șaguna din atitudinea sa o crimă, când cu a lui Mocsonyi — s'ar fi depărtat de Tron și guvern și ar fi riscat, tocmai atunci, foarte mult? El s'a potrivit unui sistem admisibil, și aplicarea lui ulterioară a dovedit că era și sincer gândit acest sistem admis și de el.

Sânt momente, în care un bun ofert este de preferit unei neșovăitoare accentuări fără șanse de reușită a unui ideal politic. Un astfel de moment a fost anul 1860. Andreiu Mocsonyi a desvoltat un ideal, Șaguna a fost politicianul real.

Eu zic: avem motive să fim mulțumiți cu amândoi reprezentanții români din Reichsrath-ul dela 1860.

Aș fi dorit deci, ca și istoricul „Dreptății” să fie obiectiv, precum am fost eu la contemplarea activității lor și — ce-i al chesarului să-i deie chesarului!

G. Bogdan-Duică.

Post script. P. S. S. episcopul N. Popea ne-ar obliga la o profundă recunoștință, dacă ar continua cu publicarea memorialului lui Șaguna și actelor acestuia. După aparițiunea lui s'ar putea decide, cred, definitiv asupra unei chestii, pe care dl V. Babeș a pus-o relativ la Șaguna într-o lucrare a sa cetită în Academia română la 19 Martie 1882; nu se poate azi decide dacă Șaguna la 1860 a „esitat, gravitând” spre aristocrați și feudali, cum zice dl Babeș. Eu nu cred — quia absurdum. Cred ce-i dovedit evident și pentru aceasta voiam să arăt: că și însuși dl V. Babeș — și D-sa este, probabil, la redacția „Dreptății” mai acreditat decât mine — a trebuit să recunoască, că și punctul de vedere al lui Șaguna nu era greșit. Dl Babeș zise (Analele academiei române, seria II., tomul IV. p. 364):

„Șaguna — lung timp esită, gravitând (? G. B. D.) tot spre acea parte și — mie mi-a rămas în memorie neșterse încercările sale acuzi serioase, acuzi glumețe, — de a convingere pe Mocsonyi, că pentru monarhie și chiar pentru români, sistema antică, aristocratică — patrimonială, sau patriarhală, cu câte-va corecturi moderne, ar fi cea mai bună; în cele din urmă (Aș! G. B. D.) însă tactul seu și inteligența sa tot l-au separat de către acea grupă și dînsul în ședința a XIX cea din 26 Sept. 1860, fără a se decide expres pentru vre-ună din sistemele propuse, a formulat în 10 puncte postulatele speciale pentru Români, postulate ce teoreticament sar pute admite în ori-care sistemă.”

Din partea dlui Babeș la adresa lui Șaguna și atâta — e de-ajuns! Mai ales că totuși și d-sa se vede silit a mărturisă (tot acolo, pag. 387), că „Șaguna este și va rămâne mare în istoria bisericeii noastre și a luptelor noastre naționale”. Ce mai are acum de zis autorul cel anonim al articolului, al cărui cuprins de altfel este în multe privințe perfect asemenea cu notițele dlui V. Babeș scrise în studiul citat?

Pentru cei-ce doresc a pricepe mai adânc ce se petrece azi între noi, eu recomand cetirea acestor notițe foarte caracteristice; rostul lor este azi mult mai lămurit decât era la 1882, când s'au scris. G. B. D.

Proces de presă. Din Cluj ni se scrie, că dl Andreiu Balteș, care-și face acolo pedeapsa de patru luni temniță ordinară, a primit citație, ca pe ziua de 6 Martie să se înfățișeze înaintea Curții cu juraiți, unde se va pertracta procesul intentat Turzenilor pentru adresă de felicitare la Replica, proces, care a fost de două-ori amnat până acum.

Simpatii pentru noi. „Il Giornale”, dela 23 Ianuarie, iar din Roma, scrie, că o adunare a studenților universitari din Roma a votat o mulțime de simpatii pentru studenții români dela universitatea din Cluj. Motiunea se subscris și va fi în curând expedită. Textul ei este următorul:

„Studenții universității din Roma, inspirându-se de principiile de libertate și de frăție, în puterea cărora popoarele au dreptul de a se constitui ca națiuni, trimis un afectuos salut și călduroasă dorință de încurajare generoșilor studenți universitari români, care, inspirați de glorioasele tradițiuni ale Romei, mamei comune, luptă pentru cucerirea libertății naționale în contra poporului maghiar din Ungaria și Transilvania, care în toate chipurile și cu toate mijloacele caută să suprimă drepturile lor civile și politice”.

Bánffy și kossuthiștii. Se pare, că o mare destrăbălare există în partidul kossuthist: până-ce deputații din Dieta duc războiul crâncen contra lui Bánffy, kossuthiștii din provincie „câștigați” în oare-care chip, merg la alegere alături cu Bánffy. Dovadă următoare rânduri ce le primim din Șimleu:

„Astăzi, în 25 Ianuarie, la un apel al primarului orașului Șimleu s'au adunat în sala teatrului cam 100 de alegători, — cea mai mare parte Jidovi din Șimleu, — și după-ce președintele partidului independist, avocatul Bartha Endre, a declarat, că de astă-dată partidul seu, — în considerarea meritelor ce Bánffy și-a câștigat ca bun Ungur și patriot, dar' cu deosebire în considerarea, că partidul independist nu voeste să facă apă sarată acelei persoane, în care Majestatea Sa și-a pus toată încrederea — nu va pași cu contra candidat față cu Bánffy. Bartha a pretins, ca declarațiunile sale, că „partidul independist singur din considerarea, că Bánffy este persona grata la Curtea din Viena nu pășeste cu contra candidat”, — să se iee la protocol și să se notifice celor ce afirmă, că partidul seu (independist) ar fi partid revoluționar.

Dl Petru Carp și Drul Bloch. Primim la redacție scrisoarea lui Dr. Bloch către deputații italieni în chestia ovreească. Titul sună *Agli onorevoli colleghi della Camera italiana dei deputati*. Scrisoarea este scurtă. Actele adause sânt: a) memoriul dela 27 Martie 1894 dat de Jidovii din Băcău regelui Carol și b) cel din 31 Martie 1894 dat ministrului de interne român de aceeași domni; c) memoriul ovreesc din Aprilie 1893 al „uniunii generale a Israelitilor născuți în România”, dat regelui, camerelor și guvernului; d) și în fine discursul preavestit al dlui Carp ținut în camera română la 16 Februarie 1893. Dl Bloch tipărește la pagina 35 cu cuvinte mai mari decât Carp frasa în care ministrul român spunea, că — Jidovi au fost înecați în Dunăre! Cu aceleași litere, Bloch tipărește și textul final al broșurii sale: „Cu tot discursul acesta al unui ministru român, care, fiind un profund cunoscător al chestiei israelite (!), luptă de ani pentru un tratament mai uman al coreligionarilor israeliți, trista poziție a lor nu s'a ameliorat de loc: probă indiscutabilă memoriale adresate factoilor români competenți”.

Stat național.

(vg.) „Törekvésünk lesz a magyar államnak magyar nemzeti irányban való fejlesztése“.

Pe românește:

„Tendența noastră va fi dezvoltarea statului maghiar în direcțiune național maghiară“.

Aceste cuvinte le-a rostit Bánffy, când pentru întâia dată a intrat în parlament cu președintele consiliului de miniștri. Aceste cuvinte cuprind esența politicii statului ungar.

Dacă în limba maghiară ar exista cuvântul „ungar“, onorabilul Bánffy ar fi zis: „Tendența noastră va fi dezvoltarea statului ungar în direcțiune național maghiară“.

Bine. Ne bucurăm de aceste cuvinte și de ele nu ne temem.

Ne bucurăm, fiindcă prin aceste cuvinte chiar cel mai oficios reprezentant al politicii statului nostru recunoaște înaintea țării și înaintea lumii, că Ungaria nu este stat național maghiar, căci dacă ar fi, „dezvoltarea în direcțiune național maghiară“ n'ar avea nici un rezon.

Drept și bine a vorbit Bánffy. Ungaria nu este stat național maghiar, pentru că nu poate fi. Și nici-odată nu s'ost.

Când cetele lui Arpád, mimate de fiame și de dorul pășunilor dunărene, au dat năvală pe șesurile binecuvântate ale acestei țări, sufletele lor nu erau cuprinse decât de dragul prazii și arma pe-i ținea strânsi laolaltă era instinctul conservării trupezii și omogenitatea barbariei.

Pătruns de învățăturile lui Christos, creștin și înțelept Sfântul Ștefan cu ajutor străin au adus cetele lui Arpád la rîndueală și ca idee principiară a pus istoriei ungare: creștinismul și monarchia absolutistică. Și constituția Sfântului Ștefan este atât de departe de idea „statului național maghiar“, încât vrednicul străn lasă moștenire urmașilor sei vestibile cuvinte: „Unus linguae uniusque moris regnum imbecille ac fragile est“. Care va să zică: „Statul ungar numai e stat poliglot va exista, altfel se va rînge“.

A venit feudalismul. Și era acest feudalism național? Cultură străină, nobilime și iobăgime. — Eată esența aceluia lung period în istoria Ungariei. Ungaria firește primise și ea organizația feudală a Europei întregi, dar de idee națională nici vorbă n'a fost, fiindcă această idee era peste tot necunoscută încă popoarelor.

Dar vremea trece, vremea vine, — vremea se schimbă. În mersul întemplierilor omeniești se ivește ideea națională și popoarele Europei încep a crede, că asigurarea cât mai temeinică a naționalității lor este cea mai de căpetenie condițiune pentru fericirea lor pe pământ. Aceste idei răsar ca din vîzduh, ele se lătesc, se întăresc, produc mișcări și acțiuni politice și cu înctul schimbă chipul de viață a popoarelor europene.

Pe la sfîrșitul veacului al 18-lea ideea națională se ivește și în Ungaria. În dieta dela 1791 ținută la Pojon o fracțiune însemnată a deputaților pretinde „drepturile omului“, eără majoritatea însăși inscrie în cartea legilor dreptul naționalismului.

Impregiurările firești au adus sine, că dieta aceasta a fost compusă exclusiv din Maghiari. Și astfel acești Maghiari în orbirea lor proclamând în Ungaria ideea națională, această idee o monopolizează în favorul rasei maghiare. În Ungaria ideea națională deveni adekvată cu maghiarismul. Dar în același an 1791, când Maghiarii la Pojon proclamă maghiarismul ca principiu nou în politica statului, în dieta Ardealului dela Sibiu Românii prezentă în „Supplex libellus Valachorum“ pretensiunile lor naționale, în congresul dela Timișoara Sârbii pretind asigurarea individualității lor naționale și tot pe atunci Slovacul Kollar își scrie rezonetul seu „Hei Slovane!“ La razele calde ale ideilor nou rezărite în Apus, toate popoarele Ungariei se trezesc din amorteala medievală la viața nouă, la conștiința națională.

Și din nou se constată, că Ungaria este stat poliglot.

Era deci evident, că orbirea Maghiarilor, de a monopoliza principiul național în Ungaria întreagă numai pentru rasa lor, va produce un contract fatal între această rasă și între celelalte popoare din țeară, care asemenea cereau să li-se deie puțința de a se desvolta mai departe pe basa naționalismului.

Széchényi deșteaptă poporul maghiar. Poeți, istorici, tineri înflăcărați potențază în măsură nenaturală aspirațiunile Maghiarilor. Se ivește influența fatală a lui Kossuth. Între aspirațiunile naționale ale Maghiarilor se amestecă tradiții vechi. Oamenii încep să vorbească despre jugul secular al unei dinastii străine și din mormintele uitate reinvie memoria lui Boeskey, Tököly, Rákóczy. În sfîrșit Kossuth răscoală poporul.

Când însă Petöfi declamă pe piața din Pesta „Talpra magyar“, pe câmpia Blajului Românii jură credință neamului lor și din sute de mii de piepturi ca un organ răsună mărețul cântec „Deșteaptă-te Române!“

Lupta se începe și rezultatul este un nume de mare înțeles — Világos. Istoria din nou a dat dovadă, că în contra ei nimeni nu se poate lupta. „Unus linguae uniusque moris regnum imbecille ac fragile est“.

Maghiarii însă n'au învățat nimic. Desastrul revoluției, chinurile absolutismului nu li-au făcut cumînți. Când impregiurările nefaste ale monarchiei le redă posibilitatea de a se valida eărăși în politica țării, ei reiau firul maghiarității și declară toate popoarele Ungariei de „națiune politică maghiară“. Ei nu vîd, că luptă în contra spiritului, care stăpânește timpul și lumea, și par'că nu știu, că în contra idealului unui timp ori-ce luptă este zadarnică.

Fostam egali în iobăgie, supusu-ne-am cu toții, Maghiari și nemaghiari, spiritului nedrept al feudalismului, — trebuie să fim egali și acum la binecuvîntările principiului național.

Guvernanții noștri voesc stat național. Bine. Și noi voim stat național, dar nu „maghiar“, ci stat național în acel înțeles, că basa existenței politice pentru toate popoarele surori ale patriei să fie în măsură egală principiul național. Ungaria numai în acest înțeles poate să fie stat național.

Guvernanții noștri luptă în contra legilor firești ale dezvoltării istorice, noi lucrăm în numele ei. Adevărul istoric, spiritul timpului este cu noi, isbânda trebuie să fie a noastră. În numele principi-

ului național, care în toate timpurile a fost și va fi același, avem drept la pământul, în care zac de șeptesprezece veacuri osemintele strămoșilor noștri, și care ne dă hrana de toate zilele udat de sudorile muncii noastre; avem drept la legea noastră, care ne dă odihna sufletului și morala vieții; avem drept la neamul nostru, care este viața noastră și pe care spiritul timpului și legea firii ne provoacă să-l apărăm până la moarte.

Mergem mai departe? Bine. Să mergem.

Și când onorabilul Bánffy enunță maghiarismul ca principiu politic al țării noastre, noi în numele dreptății și al adevărului istoric cu Ștefan-cel-Mare le strigăm fraților noștri Români, Sași, Slovaci și Sârbi: — Hai frați, hai frați, țeara v'aperați, crucea v'aperați, neamul v'aperați!

Dela Seghedin.

Primum următoarele:

Onorată Redacțiune!

Astăzi în fine am putut vorbi cu iubiții noștri întemnițați din Seghedin.

Abstrăgînd dela murburile, cari li molestează, mai ales din cauza nefericitei construcțiuni arhitectonice a temniței, și abstracție făcînd dela regimul penitențiar, volnic și ne man ceea-ce-le face dureri nespuce: „i-am găsit plini de virtutea resignațiunii, suportînd suferințele grele cu tăria convingerii bărbătești, că toate popoarele au avut jertfele lor, și numai acelea au ajuns la înălțimea aspirațiunilor, cari au fost în stare să jertfească cu virtute și cu abnegațiune.“

Iubiții noștri sînt inspirați de idealul virtuților cetățenești-patriotice, idealurile libertății și ale culturii naționale.

Și pentru-că aceste idealuri devin odorul scump al poporului român, potrivnicii noștri politici turbă de furie, și impotenți se svircolesc, cercînd fel și fel de pretexte de a-și justifica măsurile de asuprire, și pornirile dușmănoase, puse în practică în contra noastră.

Acestea sînt primele impresiuni ce li-se presentă, când vorbești cu iubiții noștri întemnițați.

Și aceste idei, aceste impresiuni își au îndreptățirea lor în manifestațiunile subitane cu cari poporul român, din toate părțile, fi încungură, se dovedește solidar cu dînșii, și cerează a le alina suferințele temnițelor.

Una dintre aceste ocazii a fost ziua de Anul-Nou. Pare-că s'a mișcat pământul locuit de Români, și toată suflarea românească și-a întors privirile spre Seghedin și Vaț.

Telegrame, adrese de aderență acoperite cu mulțimi de iscălituri, epistole, bilete, cadouri, pare-că nu voiau să mai sfîrșească.

Aceea ce s'a manifestat în mod atât de spontan prin scrisori, din spiritul și genul românismului, a fost interpretat cu graiu viu prin multele deputațiuni și visite, ce au sosit la Seghedin ca să talmăcească neînfrînta solidaritate a tuturor Românilor, de pretutindenea ca comitetul întemnițați.

Când apoi despre toate aceste m'am putut convinge în persoană când am văzut cu ochii mei proprii aceste dovezi delicate, am gândit că nu e bine, să rămîna neștiute în lumea mare aceste semne îmbucurătoare de tărie și deșteptăciune a națiunei române, chiar acum când toată lumea cultă se ocupă cu cauza noastră. De aceea le și aduc la cunoștința publică.

Am cerut voe, și mi-s'a dat, din partea iubiților noștri martiri, ca să aduc la cu-

oasiunea Anului-Nou și a zilelor onomastice de S. Vasiliu (dlui Dr. Lucaciu) și de S. Ioan (dlui Dr. Rațiu) cari ocazii au fost ca și exploatate, ca toți Românii binesimțitori să-și arete dragostea către neam și causă prin dragostea ce o arătat față cu scumpii noștri întemnițați Dr. Rațiu, Coroian și Dr. Lucaciu, din Seghedin.

Această mulțumită sinceră a lor e împreună cu rugarea, ca precum în această manifestațiune de simpatie s'au arătat frați solidari, așa și în marea luptă națională să fie toți solidari în apărarea programului național și strîns uniți în aplicarea mijloacelor spre realizarea lui.

Adio! robi ai virtuților noastre naționale! Fiți mîngăiați în suferințele voastre, toată suflarea românească e cu voi!

Greva școlară din Gherla.

Primum următoarele:

Prea onorată redacțiune!

Noi subscriții elevi preparandiali de cursul al III-lea în cele următoare facem cunoscută cauza pentru care noi am fost siliți să părăsim institutul preparandial din Gherla.

Încă la începutul anului școlar 1894/5 catechetul Ioan Melianu a început a ne trata într'un mod brutal și nedemn de viitorii educători ai poporului român. Ne-a amenințat cu cuvintele: Voi arăta eu că este un Dumnezeu în cer și că a fost un Melianu la preparandie“. Venia la școală și cetia îndosiat dîntr'o carte, și asta o porocia explicare.

În una din orele de religiuine (26 Decembrie a. tr.) a început a examina pe unii dintre noi, însă nu materialul din manual, ci aceea ce a cetit el din carte, zicînd: „Trebuie să o știți pentru-ce nu o ați însemnat“. Noi i-am răspuns: „Ni-am însemnat cât am putut și noi știm lecțiunea noastră“. 5 dintre noi am fost provocați că însemnatu-ne-am explicarea? Noi i-am răspuns că nu ni-am însemnat, pentru-că nu sîntem stenografi, că dacă cineva cetește din o carte noi îndată să putem pune pe hîrtie. Numai decât ne-a și adnotat în cartea de clasă că tot cursul se adnotează pentru desinteres față de religiuine.

Orele de esortațiune n'au fost ore pentru învățătură serioasă ci mai mult ore de atacuri, bulgărești și ucări. Ne-a amenințat zicînd că el va face oameni din noi, pentru-că profesorul antecesor nu a fost în stare. Noi n'am văzut bunăvoință în catechetul nostru ci rîutate fără margini.

Ne-am plîns profesorului de clasă asupra catechetului Melianu, cerînd a ne scăpa de tratarea neumană și despotică a catechetului. Profesorul de clasă: Dl Vasiliu Suciu, ni-a spus cu multă bunăvoință, că să nu ne turburăm, ci să ne liniștim căci plîngerea noastră o va subterne conferenței profesore.

Noi ne-am consultat despre necazul nostru, în urmă ne-am hotărît ca să nu venim la ora lui Melianu... Așa am și făcut.

Sămbătă în 29 Decembrie la 9 ore ne-am prezentat la școală la ora de limbă maghiară. Îndată a intrat directorul preparandial Ioan Papiu cu profesorii dl I. Boroșiu, I. L. Hossu și I. Melianu. Directorul cu o furie nespus de mare a început a striga că voi vreți să vă faceți anarhiști: pentru-ce n'ați venit la școală.

Caratorul Octavian Doci a răspuns: „Nu venim la orele dlui Melianu, căci dela începutul anului a tratat prea dur cu noi“. Directorul Ioan Papiu, care e și canonic, l'a apucat pe colegul nostru Oct. Doci numai decât de grumazi și cu puterea l'a scos

din clasă. Toți am rămas în sala directorului dar n'a putut ne uita nici directorul și a închis-o. A întrebât care profesor are oră și a demandat după aceea că profesorul Hossu pe Oct. Doci să nu-l lase în școală. Noi am strigat toți, unul ca altul: „Mu ne trebuie dl Melianu“. A eșit directorul cu profesorii zicînd: „Cacă nu vă place, duceți-vă de aici că noi putem fi și fără de voi“.

Acestea toate s'au întemplat nefiind de față profesorul de clasă dl Vasile Suciu.

Noi ne-am hotărît pentru totdeauna a părăsi institutul preparandial din Gherla, vîzînd în loc de mîngăiere o tratare a directorului potrivită criminalilor din cetate (institutul corector), unde și-a petrecut timpul și cu care a avut de lucru până în timpul când a ajuns canonic. Ne-am dus după amezai în corpore la director și am cerut testimonii de frecuentare. A zis că ne va da cu calcul din purtarea morală de nelegală. Inse nu ni-a dat nici un testimoniu.

În ziua următoare 6 dintre noi am mers la Ilustritatea Sa episcopul să ne plîngem de nedreptatea ce ni-se face și să spunem, că sîntem tratați într'un mod neomenesc din partea catechetului și că directorul preparandiei în loc să ne mîngăie ne apucă de grumazi. N'am putut intra la Ilustritatea Sa episcopul. Ne-am mai încercat încă odată să intrăm, însă secretarul episcopesc, Vasile Porde a început a ne ocări și a zice că Ilustritatea Sa a zis că lucrul acesta se ține de directorul preparandiei.

Noi de noi ne-am hotărît ca să intrăm în preparandie de stat, spre care scop am fost la inspectorul regese de scoale din Dej ca să mijlocească primirea noastră. (Regretăm foarte că ați făcut asta. Acusăm însă în primul loc direcțiunea școlară care prin ticăloșia ei v'a cumpenit la asemeni fapte. Red. „Trib.“)

Sîntem convinși, că preoțiimea diecesană, care susține preparandia își va ști datoria și își va exercia dreptul care li are spre a controla preparandia, căci în timpul de față când e foarte mare lipsă de învățători să nu fie siliți preparanzii și de acum înainte să meargă la preparandii de stat.

Că cele mai sus scrise sînt adevărate întărim cu subscrierea numelui nostru propriu.

Gherla, la 24 Ianuarie 1895.

Iuliu Anderco, Mihăilă Călușer, Ioan Căreu, Iuliu Cocș, Gregoriu Dobocanu, Octavian Doci, Demetriu Harșan, Alex. Floria, Gavril Dorđoan, Demetriu Irini, Dionisiu Pop Moldovan, Emiliu Petruca, Nicolau Pop, Vasile P. Pop, Pavel Roman, Iuliu Șuteu, Ioan Suhanyi, Teoder Tartig.

Ne-au tradat Ioan Leșiu și Iustin Pop, care frecventează și mai departe cursul

Din parlamentul maghiar.

Sedința dela 24 Ianuarie.

Discuția asupra bugetului ministerului cultelor și instrucțiunii publice.

Raportorul Fenyvessy dă expunerea bugetului în cifre: cheltueli ordinare cuprind 9.589.000 florini, cu 900.000 mai mult decât anul trecut; cheltueli trecătoare 314.000 florini. La investițiuni: 3.360.000 florini.

Ministrul Wlassics rugemă în felul seu ceea-ce li-au lăsat „binemeritații sei predecesori“, cum se explică el însuși. Se pronunța astfel în privința prefacerii tuturor școlărilor în școlă de stat:

„Știu că aceasta nu este dorință izolată, ci una care se accentuează mult în presa și în cercurile pedagogice. Dar chestiunea nu e așa de simplă (O voce din stînga: Sași sînt contra!). Nu că Sașii sînt contra, dar există 14.125 școlă confesionale, a căror prefacere

FOIȚA „TRIBUNEI“

Mama.

(Urmaso și fino.)

Sultana rămase un moment zăpăcită. O, de câte-ori, în nopțile ei de neodichnă, nu-și repetase în gând vorbele acestea, și adesea se pomenia rostindu-le tare... ei nu li-se părea de loc greu de înțeles.

S'a plîns biata femeie, sub privirea rece a acestei „cocoane mari“, a plîns, și li-a spus tot ce-o ardea pe suflet, și-a deschis cu toată încrederea inima ei bună și naivă.

— El te-a trimis?

— Dinicu? De unde, a vrut să-mi spună vr'o vorbă despre asta? El nici nu știe c'am venit aici...

— Ar pute să vină azi la noi?

— Nu cred... e așa de slab...

— Atunci... ori... lasă, merg eu cu d-ta.

Și se sculă să-și pună pălăria. În momentul acesta intră Eliza.

— Ce te uii? Sărută colo mîna... e mama lui Domnu Dinu... nu știi? a venit să te ceară... Mai credeai tu așa noroc?...

Eliza se uita nedumerită. Sultana fi zimbi duios.

— De, maică, norocu-i pentru amîndoi dac'o vrea Dumnezeu.

— Așa-i, mai e vorbă?... Dar' să mergem.

Nu trecuse un sfert de oră de când Eliza rămăsese singură. Ea nu știa ce să creadă... Era nebună mă-sa? Ce ochi furioși avî când a eșit... Dar' cum e cu puțința... Servitoarea intră spăriată.

— Domnu profesor...

— Să poftescă.

Eliza deschise iute o carte. Inima fi bătea neliniștită. Dinu, palid, sfîcios, se oprî în prag.

— Vă deranjez?

— A...

Și Eliza se sculă și fi întinsă mîna.

— Vați făcut bine?

— Da... pentru-ce mă priviți așa?

— ... Ați făcut foarte rău c'ați trimes pe mama d-voastre... aici.

— Mama a fost aici? Când?

— Aduceori a plecat... O, a făcut foarte rău c'a spus mami... ceea-ce nu trebuia să-și spună.

Dar' eu nu știu nimic! Și Dinu rămase întemnit, în fața unui desastru ireparabil.

Eliza îl privi cu milă. Amîndoi steteau genați, neștiind ce să-și spună, când ușa se deschise, și d-na Ionescu apărî ca o furie: „Du-te, Elizo, că am de vorbit cu dl profesor“.

— Așa, acum putem vorbi în liniște... șezi, te rog. Știi că viu dela d-ta?

Nu știu nimic.

— Mama d-tale a fost aici și mi-a spus că iubești pe Eliza. E adevărat?

Tonul cu care făcuse această întrebare, aerul răstit, dominator cu care-l privia rîni mîndria lui Dinu. El se roși, și se stăpîni ca să nu răspundă o impertinentă.

— Nu-i adevărat... și nu înțeleg ce a căutat mama aici...

— A venit să-mi ceară mîna Elisei... D-na Ionescu avî un rîs rîutacios, persiflant.

— Ce? Vrei să pleci?

— D-ta ai poftă să mă umilești — și eu nu sînt de loc dispus să rabd.

— Nu, nu te las să pleci așa... o, ce urît te uii la mine... mă sparii.

Ea-l apucă de mîna și-l privi în ochi c'un aer desolat; glasul ei deveni duios, rugător.

— Dinule, iartă-mă, am crezut că înnebunesc când mi-a spus mama ta... De ce mă privești așa, Dinule, tu nu simți nimic pentru mine?

El își retrase brusc mîna, ca și cum l-ar fi fript, și se inclină cu o ironică aparență de respect.

— Sărut mîna, doamnă!

— Te rog, un moment, Dinule...

— Nu pot, mi face rău, te urîc!

— Cum se cunoaște că ești prost...

— O da!

Și ești afară să se mai uite în urmă. În acest da, spus tare, sumeț, cu o ridicare de cap teatrală, răsufle tot necazul, toată mîndria lui ofenzată.

Era răsunat.

Cum îl văzî, mîna fi eși înainte.

— Vezi? ziceai că nu ești azi din casă...

unde mi-ai fost?

Și se uita în ochii lui cu un aer nerăbdător, șiret, misterios.

A, cu ce mînie venise el acasă, cu ce sete de a muștra pe mîna-sa pentru umilința și rușinea la care îl expusese...

Revolta lui căuta cuvinte aspre, crude, profund dureroase pentru a pedepsi, fără nici o milă, acea înșoitoare și neiertată „prostie“ a mamei sale. Cum a putut ea să... oh, li-se urca tot sângele în obraz, când și-o în chipuia smerită, naivă, prost îmbrăcată, făcînd o figură nenorocită în acea casă mare cu mobile scumpe care o intimidau, în fața acelei parvenite înfumurate... și ce idee, ce nebunie, să se ducă în peșit, să-l facă de rîs... Iubise el în adevăr pe Eliza?... Poate, o iubire delicată, discretă, mai mult un privilegiu de gânduri frumoase, o poezie a inimii lui; el nu li-a spus-o, ea n'a simțit-o, și n'ar fi înțeles-o nici-odată.

Și acum, pe când mîna-sa fi vorbea mișcată ca de o imensă, neașteptată fericire pusă de ea la cale, inima lui se înduioșea de o nespūsă milă. El o ascultă cu răbdare până la sfîrșit, apoi o privi lung, ochii li-se umplură de lacrimi; fi luă mîna și o sărută de mai multe-ori.

— Ce bună, ce sfîntă ești tu, măicuțică!

Și plecîndu-și fața pe mîna ei aspră, plînsu ca un copil.

A. Vlahuța.

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

...cuget, ca in esenta scoalei chestiunea de ca-

Reuniunii femeilor romane din Sibiu

Ca in toti anii, asa si de astazi...

Din societatea romaneasca au fost doam-

Dintre nobilitati, pe langa Excelenta Sa

S'a dansat cu multa animatie pana la

Toaletele au fost cele mai multe splendide.

Invitare de abonament

TRIBUNA

Cu 31 Decembrie v. 1894 expira

Domnii abonenti sunt rugati a grabi

Abonamentele se fac prin mandate postale

Abonamentul lunar costa 1 fl. 20 cr.

Abonamentul trimestral costa 3 fl. 50 cr.

Abonamentul semestral costa 7 fl. — cr.

Abonamentul anual costa 14 fl. — cr.

Este in interesul dlor abonenti, ca adresele

Administrațiunea.

CRONICĂ

Sibiu, 16/28 Ianuarie n. Suplement.

Adevăruri — ungurești. Alaltăieri

Din Bucovina. Inainte de vre-o două

Da cu Băuffy! Din Năsăud primim

Pentru scumpii întemnițați au dat

D-zeu se-i elibereze pe iubiiți

Pentru tombola din București s'au

O poezie, prea frumoasă dar foarte

Teatrul orașenc. Astă-seară, Luni,

Logodnă. Dl Iulian Martian, locotenent

P. treceri. Junimea română din Bertan

Balul Reuniunii femeilor romane din

Paroh in Zlatna s'a ales clericul ab-

Alegere de preot. Ni-se scrie: In

Stațiunile balneare romane. In vede-

SERVICIUL TELEGRAFIC

al TRIBUNEI. Earăși condamnări.

Din Deva primim următoarea telegramă:

Paris, 28 Ianuarie n. Regele Ser-

Ziarele discută amănunțit alcătuirea

Vienna, 28 Ianuarie n. M. S. Mon-

Seghedin, 28 Ianuarie n. Poliția

Bibliografie.

A apărut și se află de vânzare la

„Dan“, cel mai trumos roman din

La Institutul Tipografic, Sibiu

Navele, de Russu Șirianu. Prețul unui

A apărut in editura librăriei Carol

Poesii de Ioan N. Roman, un elegant

Se află de vânzare la Institutul Tip-

La librăria „Institutului Tipografic“

- „Pui de lei“, de Nenișescu 1.10
„Literatura popor. română“, de Gaster 2.75
„Să auzim, toaste“ 25
„Scrierile părinților apostolești“ 75
„Ode“, „Epode“, „Carmen Saeculare“, de Olanescu 3.30
„Merinde dela școală“, de Popa 60
„Despre influența impregiurării“ 55
„Trandafiri și viorele“, de Pop-Reteganul 50
„Staroste“, de Pop Reteganul 25
„Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu 2.20
„Povești“, alese și întocmite de Petra Petrescu 75
Memorii din timpul războiului, de Georgescu 88
„365 Anecdote și glume“, de Gheja 0
„Poesii“, de Nicolae Iargă 1.10
„Lascăr Vioreșcu“, o iconă a Moldovei din 1851, de Kotzebue 2.20
„Introducere în Cartile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
„Memorial“, Archiep. și Metropolitanul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
„Bate la ușă“, de Carmen Sylva 1.10
„Domenich Pablo“, de Carmen Sylva 28
„Povestile Banatului“, de Căntana 30
„Poesii“, de Veronica Micle 1.65
„Studii Critice“, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.40
„Din Moldova“, schițe de Kotzebue 1.10
„Floarea din Firenza“, de Livyescu 55
„Căsușorul“, dramă în 2 acte de Livyescu 55
„Poesii“, de Macedonski 2.20
„Elemente ungurești în limba română“, de Măndrescu 1.50
„Trăvnițe“, 10 piese Slovacăști. Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. 3.—
„Izvoade“, de Demetrescu 4.40
„Homo-Sum“, de roman de Ebers 1.—
„Doina“, conf. ținută la ateneul din Băria, de Măndrescu 28
„Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.40
„Introducere la psihofizică“, de Mihailescu 1.90
„Higiena română“, de Dr. Leo Murășianu 1.—
„Copii de pe natură“, de Negruzzi 1.65
„Poesii“, de Negruzzi 1.10
„Teatrul“, de Negruzzi. 3 Vol. 8.25

Se află de vânzare la Institutul Tip-

La librăria „Institutului Tipografic“

- „Pui de lei“, de Nenișescu 1.10
„Literatura popor. română“, de Gaster 2.75
„Să auzim, toaste“ 25
„Scrierile părinților apostolești“ 75
„Ode“, „Epode“, „Carmen Saeculare“, de Olanescu 3.30
„Merinde dela școală“, de Popa 60
„Despre influența impregiurării“ 55
„Trandafiri și viorele“, de Pop-Reteganul 50
„Staroste“, de Pop Reteganul 25
„Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu 2.20
„Povești“, alese și întocmite de Petra Petrescu 75
Memorii din timpul războiului, de Georgescu 88
„365 Anecdote și glume“, de Gheja 0
„Poesii“, de Nicolae Iargă 1.10
„Lascăr Vioreșcu“, o iconă a Moldovei din 1851, de Kotzebue 2.20
„Introducere în Cartile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
„Memorial“, Archiep. și Metropolitanul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
„Bate la ușă“, de Carmen Sylva 1.10
„Domenich Pablo“, de Carmen Sylva 28
„Povestile Banatului“, de Căntana 30
„Poesii“, de Veronica Micle 1.65
„Studii Critice“, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.40
„Din Moldova“, schițe de Kotzebue 1.10
„Floarea din Firenza“, de Livyescu 55
„Căsușorul“, dramă în 2 acte de Livyescu 55
„Poesii“, de Macedonski 2.20
„Elemente ungurești în limba română“, de Măndrescu 1.50
„Trăvnițe“, 10 piese Slovacăști. Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. 3.—
„Izvoade“, de Demetrescu 4.40
„Homo-Sum“, de roman de Ebers 1.—
„Doina“, conf. ținută la ateneul din Băria, de Măndrescu 28
„Critice“ 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.40
„Introducere la psihofizică“, de Mihailescu 1.90
„Higiena română“, de Dr. Leo Murășianu 1.—
„Copii de pe natură“, de Negruzzi 1.65
„Poesii“, de Negruzzi 1.10
„Teatrul“, de Negruzzi. 3 Vol. 8.25

Calendarul zilei.

17 29 Ianuarie 1895. Iulian: + C. P. Antonie c. m. Gregorian: Francisc S. Soarele: răsare 8.02 apune 4.17 m.

Buletin meteorologic.

Table with columns: Presiunea atmosf. in mm., Temperatura după Celsius, Maximalul și minimalul temperaturii, Direcția și vântului.

Din țeară 26 Ianuarie n. 7 ore dimineața.

Table with columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. in mm., Temperatura Celsius, Direcția și vântului.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Ian. n. 1895.

Table with columns: Săminte, Pretul per 100 chilogr., Qualitatea per Hect., etc.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa din Budapesta.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, de aur ung. 4%, Imprestul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, de aur ung. 4%, Imprestul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Table with columns: Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat C. F. R. 6%, etc.

Schimbari.

Table with columns: Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio.

Pentru redacție și editură responsabil: Ioan Ciontea Proprietar: T. Liviu Albini.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință precum dreptul de a pășuna cu oi în muntele comunei Felső-Sebes (Sebeșul-super.) numit „Pișcul“ se va da în arândă pe calea licitațiunii publice verbale Luni în 11 Februarie 1895 după amiaza la 2 oare, în cancelaria comunală.

Prețul strigării e de 219 fl. după care este a se depune un vadium 10% înainte de începerea licitațiunii. Condițiunile de licitare se pot vedea și până atunci în cancelaria comunală din loc. [482] 1-3

Oficiul comunal:

Ioan Tatan, Iuliu Fogarasiu,
jude. not. cerc.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:
PORTRETUL
dlui Dr. Vasile Lucaciu.
Un tablou în mărime de 38x28 cm.
Prețul 50 cr.

Spre plăcută luare la cunoștință

servească P. T. interesaiilor, că vânzarea de bere scutită de dare pentru export, dela 25 litri în jos s'a permis și berea noastră așa numită „Lager“ și „Bock“ se poate căpeta de acum încolo, afară de butoaie de 25 litri, și în sticle întocmai de 1/1 și 1/2 litru.

Bereria dela „Trei stejari“
SIBIU.

[2989] 13-3)

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare
Prăsirea pomilor
de
D. COMSA,
membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.
Prețul unui exemplar 12 cr.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pötru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Juocării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoata.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărănic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea prostilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscă-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spioce de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patra.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécourarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI
Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE
Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi
Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, requisite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“

Biblioteca populară a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21.

Librărie românească în Sibiu

Strada Măcelarilor 21.